

Tien Gouden regels bij het behouden en herbestemmen van waterstaats erfgoed

Na de vele wijzigingen en ontwikkelingen binnen de waterschapswereld door o.a. automatisering van de waterstaatswerken dreigt het waterstaats erfgoed soms in de vergetelheid te geraken. In veel gevallen is in de afgelopen jaren wel een inventarisatie opgemaakt van waardevolle historische waterschapzaken, echter het besef, dat hier een taak voor de waterschappen ligt, ontbreekt soms nog.

Als het oudste democratische instituut van Nederland, zoals men graag vermeldt, ligt hier echter wel een belangrijke taak. Immers de nieuwe Erfgoedwet heeft aan de waterschappen ook een prominente rol toebedeeld.

10 Gouden regels voor ons waterstaats erfgoed

I. Een waterstaatsmonument is geen hoop stenen of oud ijzer, het 'erfgoed-aspect' moet als vanzelfsprekend worden meegenomen bij ruimtelijke opgaven. Een verantwoorde toekomst is alleen mogelijk met een goed beleid, dan geef je het monument een kans.

II. Creëer een aansprekend en passend plan; kennis uit verleden leidt tot goed onderbouwde oplossingen. Een goed onderbouwd en aansprekend plan kan mensen enthousiasmeren en meenemen in de realisatie ervan.

III. Benut expertise en ervaring uit vergelijkbare projecten elders; tracht lijnen uit het verleden door te trekken naar heden en toekomst. Er is ondertussen voldoende kennis en ervaring waarbij het erfgoed een nieuwe, mooie en verantwoorde aangepaste functie heeft gekregen.

IV. Vaak wordt de zorg voor erfgoed geassocieerd met conserveren en wordt inpassing in de huidige situatie vergeten. Zoek hansen op en benut deze door plaatselijke partijen en/of derden hier bij te betrekken in de planfase. Het waterschap moet in deze een trekkersrol vervullen. De iconen van het waterschap moeten dit gedachtengoed actief uitdragen.

V. Zorg voor een stevig lokaal draagvlak. Het waterstaats erfgoed moet een vast onderdeel uitmaken van onze leefomgeving. Water zorgde immers al heel lang voor ordening en structuur. Betrek gemeenten en lokale partijen als IVN, natuurbeschermingsorganisaties en lokale historische verenigingen bij de planfase.

VI. Investeer in een goede communicatie, dit kan het vormen van een sterk lokaal draagvlak ondersteunen. Het is belangrijk dat men investeert in communicatie met alle betrokken partijen, waarbij de geschiedenis van het gebied en rol van het water daarin duidelijk wordt uitgedragen.

VII. Maak een goede analyse van de geschiedenis van het water in de leefomgeving. Neem de tijd om informatie uit archieven en de historische atlas te benutten voor het plan; laat de geschiedenis leven!

VIII. Wees creatief; het verleden kan houvast geven voor de toekomst.

Laat daden en zichtbare activiteiten leidend zijn bij het creëren van enthousiasme!

IX. De Erfgoedwet. Erfgoed maakt onderdeel uit van onze hedendaagse leefomgeving hierin onderscheidt het zich van geschiedenis en verleden van de strijd tegen het water.

X. Een vast persoon als aanspreekpunt voor de implementatie.

Zorg voor continuïteit van deze kennis en toepassing van deze in de organisatie.

De definitie van waterschap erfgoed moet helder zijn.

